

Організація власної справи

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

а) Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка бізнес-підприємства</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова, цикл професійної підготовки</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, зимовий семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити ECTS / 120 год</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>МКР, Залік</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.е.н. Дергалюк Марта Олексіївна marta17.06@ukr.net, 066 3268632 (telegram, viber) Практичні: к.е.н. Дергалюк Марта Олексіївна</i>
Розміщення курсу	<i>https://ecampus.kpi.ua/</i>

б) Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Організація власної справи» орієнтована на здобуття майбутніми економістами професійних знань, умінь та компетенцій через призму реалізації амбітних планів створення власного бізнесу, розвитку бізнесових компетенцій та навичок, розвитку особистості у процесі своєї життєдіяльності і людського капіталу для забезпечення соціально-економічного прогресу, збалансування пропорцій сучасної економіки.

У процесі вивчення дисципліни аналізується необхідність комплексного підходу до розуміння бізнесу як відкритої системи ринкового саморегулювання.

Розглядаються та порівнюються різні галузі права, які історично формували підприємницьку діяльність та підприємництво, а саме: трудове, податкове, фінансове, зовнішньоекономічне та антимонопольне законодавство. Крім того, виявляються суттєві залежності та взаємозв'язки між ними, які за різних обставин набувають вирішального значення

Особливий акцент зроблено на необхідність зростання рівня прозорості та відкритості відносин між державними інститутами та підприємцями.

На основі засвоєння навчального матеріалу та його практичного аналізу студентам запропоновано виявити умови, особливості та тенденції розвитку підприємницької діяльності, запропонувати своє бачення необхідних змін у структурі регуляторних механізмів, які забезпечують підприємництво.

Відповідно до навчальних планів підготовки студентів факультетом менеджменту та маркетингу Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» дисципліна «Організація власної справи» належить до циклу дисциплін професійної підготовки студентів за спеціальністю 051 «Економіка» та сприяє формуванню не тільки економічних знань і вмінь, а й забезпечує майбутніх фахівців здібностями, що сприяють забезпеченню ефективної реалізації своїх професійних якостей на підприємствах та в організаціях різних форм власності з урахуванням необхідності забезпечення збалансування соціальних та економічних інтересів стейкхолдерів.

Предметом дисципліни є теоретико-методичні та організаційно-економічні аспекти організації власної справи.

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студента такі програмні результати навчання:

- розуміння процесу започаткування, становлення, ведення і припинення господарської діяльності,
- розуміння цілей та мети підприємницької діяльності,
- розуміння особливостей управління об'єктами підприємницької діяльності,
- визначення напрямів ефективної роботи суб'єктів господарювання,
- знання щодо аспектів державного регулювання підприємницької діяльності.
- розуміння основ фінансової грамотності та фінансового аналізу

Дисципліна спрямована на посилення наступних компетентностей:

- Здатність розв'язувати практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю
- Здатність до аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- Здатність оволодівати сучасними знаннями
- Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо, виявляти ініціативу та підприємливість
- Здатність втілювати інженерні розробки з урахуванням організаційних, правових, економічних аспектів
- Здатність реалізовувати творчий та інноваційний потенціал, планувати та реалізовувати проекти
- Здатність реалізовувати комерційну діяльність в інженерії
- Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких та торговельних та структур
- Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків

Дисципліна вивчається 1 семестр.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Організація власної справи» передбачає базове засвоєння дисциплін першого освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка», а також тісно пов'язана з циклом загально філософських дисциплін, економічною теорією, історією економіки та економічної думки та ін.

Оскільки дисципліна передбачає вивчення матеріалів міжнародних організацій та публікацій іноземних авторів, студентам рекомендовано володіти знаннями з англійської мови на рівні, не нижче А2-В1.

3. Зміст навчальної дисципліни

с) Тема 1. Підприємництво в сучасній економічній системі

- a) Сутність підприємницької діяльності
- b) Функції та принципи підприємництва
- c) Види та моделі підприємницької діяльності
- d) Підприємець: риси, права та обов'язки

д) Тема 2. Правове регулювання підприємницької діяльності

- a) Система державного регулювання підприємництва
- b) Організаційно-правові форми організації підприємницької діяльності та особливості правового регулювання господарських відносин
- c) Особливості та умови державної реєстрації підприємницької діяльності
- d) Основи регулювання міжнародної підприємницької діяльності

е) Тема 3. Трудові відносини та власна справа

- f) Поняття та правове регулювання трудових відносин
- g) Трудові відносини у сфері малого та середнього бізнесу
- h) Документи, що регламентують трудові відносини у процесі здійснення підприємницької діяльності

і) Тема 4. Податкове право та оподаткування

- a) Податкова система. Характеристика та види податків
- b) Вибір системи оподаткування підприємницької діяльності
- c) Особливості організації бухгалтерської звітності у процесі здійснення підприємницької діяльності

j) Тема 5. Організація власної справи перші кроки

- a) Від генерування ідей для бізнесу до обґрунтування продукту
- b) Бізнес-план та його характеристика
- c) Бюджетування, як технологія планування
- d) Джерела фінансування підприємницької діяльності
- e) Купівля корпоративних прав.
- f) Купівля цілісно-майнового комплексу.
- g) Франшиза

к) Тема 6. Ліцензування підприємницької діяльності

- a) Поняття ліцензії та процедура її отримання
- b) Види діяльності, що підлягають ліцензуванню
- c) Плата за отримання ліцензії

l) Тема 7. Основи фінансового планування та аналізу підприємницької діяльності

- a) Зміст та особливості організації фінансового планування у підприємстві
- b) Основні фінансово-економічні показники діяльності
- c) Методи та підходи до аналізу результатів підприємницької діяльності
- d) KPI та система збалансованих показників як інструменти фінансового планування і аналізу

m) Тема 8. Управління вартістю бізнесу

- a) Доходний підхід до оцінки вартості бізнесу
- b) Ринковий підхід до оцінки вартості бізнесу
- c) Витратний підхід до оцінки вартості бізнесу
- d) Управління вартістю бізнесу

п) Тема 9. Реорганізація та ліквідація власної справи.

- a) Життєвий цикл бізнесу.
- b) Характеристика етапів життєвого циклу бізнесу.
- c) Реорганізація, її причини та процедура. Санація підприємства. Ліквідація, її суть.

о) Тема 10. Управління ризиками та партнерство у бізнесі.

- a) Види партнерських відносин
- b) Етика бізнесу та партнерські відносини
- c) Ризики підприємницької діяльності та їх аналіз
- d) Управління ризиками підприємницької діяльності

р)

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова до використання література при вивченні тем дисципліни

1. Поліщук С.В., Кавтиш О.П., Основи підприємницької діяльності: конспект лекцій <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47346>
2. Акіліна О. В., Пасічник В. Г. Основи підприємництва. – К.: ЦНЛ, 2006. –176 с.
3. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З. С. Варналій. – К: Знання, 2001. – 277 с.
4. Варналій З. С. Основи підприємництва, навчальний посібник; Київ: ЗнанняПрес, 2006. – 329 с.
5. Васильков В. Г. Організація виробництва: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 524 с.
6. Вачевський М. В., Скотний В. Г., Вачевський О. М. Промисловий маркетинг. Основи теорії та практики. Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.
7. Виноградська А. М. Основи підприємництва: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2008. – 544 с.
8. Гаєвська Л. М. Підприємницька діяльність та її оподаткування: Навчальний посібник. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2003. – 218 с.
9. Дмитренко Г. А. Економічні і правові аспекти ефективного управління персоналом організації / Г. А. Дмитренко //Економіка та управління. – 2010. – №4. С. 15–20
10. Донець Л. І., Романенко Н. Г. Основи підприємництва. Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2006. – 320 с

Додаткова література

1. Хоскінг А. Курс предпринимательства. - М.: Международные отношения, 1993. – 352 с.
2. Черкасов В.В. Деловой риск в предпринимательской деятельности: Практ. пособие. - К.: Либра, 1996. –112 с.
3. Шумпетер Й. Теория экономического развития. - М.: Прогресс, 1982. – 436 с.
4. Шегда А.В. Менеджмент - основа современного предпринимательства. - К.: Анир, 1995. – 268 с.
5. Энциклопедический словарь предпринимателя. / Сост. С.М. Синельников, Т.Г. Соломоник, Р.В. Янборисова. – Спб.: Англа-фонд, АЯКС, 1992.- 288 с.
6. Энциклопедия малого бизнеса, или Как вести свое дело. - М., 1994.
7. Ягер Дж. Деловая этика: как выжить и преуспеть в мире бизнеса! / Пер с англ. - М.: Джон Уайли энд Санз, 1994.

Інформаційні ресурси

1. Господарський Кодекс України № 436 – ІV.
2. Податковий кодекс України
3. Закон «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»

Матеріали носять пізнавально-ознайомчий та прикладний характер. У процесі вивчення дисципліни студенти отримують від викладача конкретні завдання до виконання і посилання на літературу, яка допомагає у їх засвоєнні.

q) Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни

г) Практичні заняття для студентів передбачають індивідуальну та групову роботу над ситуаційними вправами, діловими іграми, дискусії, дебати, опитування за питаннями лекцій, перегляд та обговорення відео-матеріалів. Для візуалізації результатів роботи за темами студенти можуть готувати презентації. Такий підхід до організації навчання дозволяє розвивати критичне, творче мислення, напрацьовувати здатність чітко обґрунтовувати свою позицію.

s) Лекційні заняття

t) Лекція 1

Тема 1.1. Підприємництво в економічній системі

Історія розвитку підприємництва. Сутність та роль підприємницької діяльності в суспільстві. Ознаки підприємництва. Основні функції підприємництва. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Риси, права та обов'язки підприємця.

u) Лекції 2-3

Тема 2.1. Середовище функціонування суб'єкта підприємницької діяльності

Система державного регулювання підприємництва. Умови розвитку підприємництва

Тема 3.1. Види та організаційно-правові форми підприємництва

Поняття форми підприємницької діяльності. Загальна характеристика приватної, колективної і державної форми підприємництва. Поняття фізичної та юридичної особи. Індивідуальна (одноосібна) форма підприємницької діяльності. Колективна (партнерська) форма підприємницької діяльності. Форми партнерства у підприємстві (господарські товариства, спільне підприємство, кооперативи). Види господарських товариств. Основи регулювання міжнародної діяльності

v) Лекція 4-5

Тема 4.1. Трудові відносини та власна справа

Правове регулювання трудових відносин. Трудові та цивільно-трудові відносини. Відмінності між ними. Штатний розклад. Відповідальність за порушення трудових відносин.

Тема 5.1. Документальне забезпечення в частині трудових відносин

Документи, що регламентують трудові відносини у процесі здійснення підприємницької діяльності, накази, регламенти, трудовий розпорядок. Форми та види оплати.

w) Лекція 6-7

Тема 6.1. Вибір системи оподаткування.

Сутність податків та загальні основи оподаткування. Класифікація та види податків в Україні. Прямі та непрямі податки. Способи сплати податків у підприємстві. Загальна та спрощена системи оподаткування. Оподаткування прибутку підприємств. Єдиний податок. Фіксований податок. Збори і цільові відрахування, які сплачують підприємства. Місцеві податки і збори. Особливості оподаткування суб'єктів малого бізнесу.

Тема 7.1. Алгоритми вибору системи оподаткування

Розуміння кола споживачів товарів (робіт, послуг). Планування об'ємів продажу. Тестування спрощеної системи оподаткування. Партнерство: – бути чи не бути? Податкова звітність та відповідальність. Вектор розвитку податкової думки: фіскальна чи стимулююча?

х) Лекція 8-10

Тема 8.1. Спочатку була ідея.

Генерування ідеї. Концепція 7р. Розуміння основ фінансового планування. Бізнес-план як підприємницька ідея.

Тема 9.1. Планування та формалізація ідеї

Бюджети, як універсальні форми для планування. Бюджет доходів та витрат. Бюджет грошових коштів. Взаємозв'язок. Заборгованості. Джерела фінансування та їх відображення у балансі. Реєстрація власної справи.

Тема 10.1. Альтернативи реєстрації бізнесу

Купівля корпоративних прав, часток в існуючому бізнесі. Купівля цілісномайнового комплексу. Недоліки та переваги. Франшиза.

у) Лекція 11

Тема 11.1. Ліцензування, як форма державного регулювання

Поняття ліцензії та процедура її отримання. Види діяльності, що підлягають ліцензуванню.

Плата за отримання ліцензії.

з) Лекція 12-13

Тема 12.1. Фінансове планування та аналіз

Потреба у фінансовому плануванні. Джерела інформації. Основні показники та методика їх розрахунку.

Тема 13.1. Фінансове планування та аналіз

Комплексний підхід до аналізу підприємства. Стратегія та тактика. КРІ та система збалансованих показників як інструменти фінансового планування і аналізу.

аа) Лекція 14-15

Тема 14.1. Підходи до оцінки бізнесу

Балансове рівняння. Витратний підхід до оцінки. Доходний підхід. Дисконтування та капіталізація. Порівняння та мультиплікатори.

Тема 15.1. Управління вартістю

Прибуток сьогодні чи завтра? Основні моделі управління вартістю. Система збалансованих показників. Економічна додана вартість.

bb) Лекція 16-17

Тема 16.1. Життєві цикли бізнесу.

Життєвий цикл бізнесу. Коли потрібно продавати і чи потрібен оцінювач? Філіали, представництва та дочірні підприємства. Моделі існування. Взаємозв'язок з оподаткуванням та міжнародною торгівлею.

Тема 17.1. Реорганізація бізнесу.

Виділення, поглинання, поділ – як види реорганізації. Питання боргів та оподаткування при реорганізації. Ліквідація бізнесу. Санація.

сс) Лекція 18

Тема 18.1. Ризики та партнерство у бізнесі.

Види партнерських відносин. Етика бізнесу. Основні ризики підприємницької діяльності та підходи у відповідь. Відповідальність.

Практичні заняття

dd) Практичне заняття 1. Поняття підприємництва та його регулювання

1. Зміст підприємницької діяльності. Ознаки підприємництва.
2. Методи регулювання підприємницької діяльності.
3. Інструменти регулювання підприємницької діяльності.

Мета: сформувати знання про підприємництво, правові обмеження та державну підтримку його здійснення
Самостійна робота студентів: Ознайомитися з законодавством актами регулювання підприємницької діяльності, Законом України "Про підприємництво".

ee) Практичне заняття 2. Форми, моделі та способи підприємницької діяльності.

1. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
2. Моделі підприємницької діяльності.
3. Способи підприємницької діяльності.

Мета: формування знань щодо вибору форми, моделі та способу підприємницької діяльності

Самостійна робота студентів: ознайомитися з Законом «Про господарські товариства» та Законом «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»

ff) Практичне заняття 3-5. Підприємницька ідея та планування її реалізації

1. Підприємницька ідея, її джерела, методи пошуку та етапи реалізації
2. Планування підприємницької діяльності. Поняття та етапи розробки бізнес плану, стратегічного та оперативного планів.
3. Робочі приклади бюджетів та планів

Мета: сформувати практичні навички використання джерел та методів генерування підприємницьких ідей та планування їх реалізації

Самостійна робота студентів: на основі існуючих знань, апробувати методи формування підприємницької ідеї та запропонувати план їх реалізації

gg) Практичне заняття 6. Трудові відносини та оподаткування

1. Вибір форми відносин
2. Формування організаційної структури.
3. Управління підприємницькою діяльністю.
4. Оптимізація оподаткування

Мета: набуття навичок вибору оптимальної системи оподаткування та моделі трудових відносин.

Самостійна робота студентів: ознайомлення з КЗпП «Кодекс законів про працю», Податковий кодекс України.

hh) Практичне заняття 7. Оцінка та управління вартістю

1. Практичне використання оцінки в бізнесі
2. Показники управління вартістю бізнесу.

Мета: формування навичок оцінки бізнесу та управління його вартістю у майбутньому.

Самостійна робота студентів: ознайомлення з навчальним посібником «Оцінка бізнесу». На сайтах обраних банків ознайомитися з умовами кредитування підприємництва

ii) Практичне заняття 8. Фінансове планування та аналіз

1. Методика розрахунку економічних показників підприємницької діяльності.
2. Розуміння подвійного запису як граматики бізнесу

3. Основні форми звітування бізнесу.

Мета: формування навиків розрахунку базових показників підприємницької діяльності, основи фінансової грамотності та розуміння системи звітності

Самостійна робота: ознайомитися з Податковим кодексом України

jj) **Практичне заняття 9. Залік**

kk)

6. Самостійна робота студента

Теми, що виносяться на повне самостійне опрацювання для денної форми навчання, відсутні. Заочна форма навчання передбачає опанування частини тем курсу самостійно. СРС за темами навчальної дисципліни передбачає опанування питань лекційних занять та підготовку до роботи на практичних, підготовку до МКР та екзамену.

Відповідно до структури дисципліни передбачається проведення модульної контрольної роботи для студентів усіх форм навчання. Метою проведення контрольної роботи є перевірка теоретичних знань та набутих студентами практичних навичок з курсу.

На виконання МКР студентам денної форми навчання відводиться 1 академічна година. Вона проводиться на практичних заняттях для денної форми навчання. На підготовку до МКР відводиться у середньому 2-4 академічних години.

Назва теми, що виносяться на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
Нормативно-законодавча база підприємницької діяльності в Україні. Ліцензування. Питання: надати аналіз нормативних документів з позиції дозволів на ведення підприємницької діяльності.	4
Міжнародні стандарти і супровідна документація на товар при перетині кордону. Питання: перелік документів, необхідних для визнання товару виробництва України за кордоном.	4
Трудові і строкові договори. Питання: надати аналіз переваг і недоліків застосування різних видів договорів для залучення трудових ресурсів.	4
Маркетингове дослідження ринку Питання: аналіз маркетингу як системи управління підприємницькою діяльністю	4
Оподаткування доходів підприємницької діяльності Питання: опрацювати основні положення Податкового кодексу щодо оподаткування підприємницької діяльності	4
Документальне оформлення трудових відносин при здійсненні підприємницької діяльності. Питання: ознайомитися з основними положеннями трудового і строкового договорів.	4
Нормативно-законодавча база про банкрутство. Питання: надати аналіз досудовій та судовій процедурі врегулювання платоспроможності боржника	6
Підготовка до заліку	6

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Дисципліна «Організація власної справи» забезпечує формування у студентів теоретичних, управлінських, фінансових знань та практичних умінь на основі:

- *проведення лекцій* у взаємодії студентів і викладача у процесі викладу теоретичного матеріалу, розв'язування проблем, ситуацій, завдань практично-прикладного характеру, структурно-логічних схем, ілюстрацій тощо;
- *практичних занять* під час організації роботи студентів у складі малих груп на умовах змагання, розв'язування кейсів, дискусій навколо проблемних ситуацій, які формують уявлення про діяльність фахівців інженерії в умовах ринку;
- *самостійної роботи студентів* у виконанні вправ змістово-пошукового плану, підготовки до колективних завдань тощо;
- *проведення заліку* для виявлення рівня сформованих у студентів теоретичних знань та практичних умінь і навичок з навчальної дисципліни.

Правила відвідування занять: Відвідування занять, як лекційних так і практичних є обов'язковим.

Правила поведінки на заняттях: на заняттях необхідно поставити телефони на беззвучний режим.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів (загальною сумою не більше 10 балів):

- участь у конференції з дисципліни, написання тез – плюс 5 балів;
- представлення власного плану створення і реєстрації суб'єкта підприємництва за профілем фахової підготовки студента – плюс 10 балів.

Політика дедлайнів та перекладань: всі проміжні контрольні заходи мають бути виконані вчасно, в разі невиконання, чи несвоєчасного виконання, студент має право на перекладання згідно розкладу додаткової сесії.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- 1) відповіді на практичних заняттях
- 2) індивідуальна робота під час підготовки авторських презентацій (1)
- 3) індивідуальна робота під час колективних обговорень (2)
- 4) колективна робота під час підготовки дискусій, проведення розборок кейсів (4);
- 5) участь у тренінгу (1)

mm) Відповіді на практичних заняттях

Ваговий бал – 10.

Критерії оцінювання відповіді:

3 бали – відповіді на основні та додаткові запитання повні, вичерпні, обґрунтовані;

2 бали – відповідь на основне запитання правильна, відповіді на додаткові запитання з деякими неточностями;

1 бал – неповні або неточні відповіді на основне та додаткові запитання, студент володіє уривчастою інформацією;

0 балів – відповідь на основне запитання відсутня.

У середньому кожний студент за 8 занять може дати 3 відповіді (за умови, що на одному занятті опитано 8 студентів при максимальній чисельності групи 20 осіб; (8 пр.* 8 ст.) / 20 ст. = 3 відповіді)

nn) Індивідуальна робота під час підготовки авторських презентацій

Ваговий бал –10. Максимальна кількість балів за всі заходи дорівнює 10 балів. Критерії оцінювання:

10 балів – коректно визначено завдання презентації, розкриті основні питання, презентація викликала зацікавленість у аудиторії, доповідач вміло управляв цікавістю учасників.

9-8 балів – коректно визначено завдання презентації, розкриті основні питання, доповідь викликала зацікавлення, але доповідач не впорався з управлінням аудиторією;

7-5 балів – робота виконана, але зацікавленості аудиторії не викликала;

0 балів – робота не виконана або не розкриті основні завдання.

oo) Індивідуальна робота під час колективних обговорень

Ваговий бал –10. Максимальна кількість балів за всі заходи дорівнює 20 балів. Критерії оцінювання:

10 балів – студент вміє висловити думку, уважно дослухається до аргументів опонентів, аргументовано веде обговорення.

9--8 балів – студент вміє висловити думку, дослухається до опонентів, але не готовий вести обговорення;

7-5 балів – студент висловлює власну думку тільки після спонукання викладачем, окремі репліки під час обговорення викликають зацікавленість опонентів;

менше 5 балів – студент відносно пасивний.

pp) Робота в команді під час підготовки дискусій і розборки кейсів

Ваговий бал –15. Максимальна кількість балів за всі заходи дорівнює 60 балів. Критерії оцінювання:

10 балів – виконані всі поставлені завдання, виявлено лідера команди, активна робота команди;

9-8 балів – виконані всі поставлені завдання, але з певними неточностями та незначними помилками виявлено лідера команди, активна робота команди;

7-5 балів – виконано 80% завдань, виявлено лідера, пасивна робота команди; менше 5 балів – виконано 60% завдань, виявлено лідера, пасивна робота команди.

qq) Участь у тренінгу

Ваговий бал –10. Максимальна кількість балів за всі заходи дорівнює 10 балів. Критерії оцінювання:

10 балів – виконані всі поставлені завдання, презентація результату викликає увагу аудиторії; 9-8 балів – виконані всі поставлені завдання, презентація недостатньо розкрила особливості результату, але під час запитань-відповідей студент розкрив усі нюанси роботи;

7-5 балів – виконані усі поставлені завдання, але не вдалося представити результати для публічного обговорення;

менше 5 балів – виконано 60% завдань, пасивна робота.

rr) Максимальна сума балів складає 100.

Для отримання заліку «автоматом» потрібно мати рейтинг не менше 60 балів. Сума балів, отриманих протягом семестру, переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею нижче.

Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу.

Завдання залікової контрольної роботи складається з одного питання різних розділів програми та ситуаційного завдання. Додаткове питання з тем практичних занять отримують студенти, які не брали участі у роботі певного практичного заняття. Незадовільна відповідь з додаткового питання знижує загальну оцінку на 4 бали.

Питання залікової контрольної роботи оцінюється у 40 балів відповідно до системи оцінювання:

- повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – 40-35 балів;
- достатньо повна відповідь (не менше 85% потрібної інформації або незначні неточності) – 34-30 балів;
- достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації або неточності) – 29-20 балів;
- неповна відповідь (не менше 65% потрібної інформації та деякі помилки) або задача розв'язана частково невірно – 19-15 балів;
- відповідь лише на базові поняття, відсутні аналітичні висновки (60%) – 15 балів
- незадовільна відповідь – 0 балів.

ss) Оцінювання ситуаційного завдання у заліковій контрольній роботі 60 балів:

- задача розв'язана правильно, частково некоректне оформлення розв'язку (не менше 95% потрібної інформації) – 60-45 балів;
- задача розв'язана правильно, частково відсутнє оформлення розв'язку (не менше 85% потрібної інформації або незначні неточності) – 44-35 балів;
- задача розв'язана вірно, можливі помилки технічного характеру (не менше 75% потрібної інформації або неточності) – 34-30 балів;
- логіка розв'язку витримана, але є помилки в розрахунках (не менше 65% потрібної інформації) 29- 26 балів;
- задача розв'язана з помилками або не в повному обсязі, за умови правильно наведених формул для подальшого розрахунку (60%) – 25-24 бали;
- задача не розв'язана – 0 балів.

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Сума балів за два завдання залікової контрольної роботи переводиться до залікової оцінки

згідно з таблицею. Таблиця переведення рейтингових балів до оцінки за університетською

шкалою:

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік рекомендованих питань для підготовки до проходження семестрового контролю:

1. *Сутність підприємництва та його форми*
2. *Функції та принципи підприємництва*
3. *Якості, необхідні для підприємця*
4. *Організаційно-правові форми організації ПП*
5. *Фізична особа підприємець – розкрити сутність. Переваги та ризики.*
6. *Регулювання підприємницької діяльності.*
7. *Як регулюється реєстрація та ліквідація підприємств?*
8. *Банкрутство компаній та відновлення платоспроможності*
9. *Санація.*
10. *Черговість сплати зобов'язань боржника*
11. *Штатний розклад?*
12. *Цивільно-правові відносини та трудові: яка різниця?*
13. *Які документи регламентують трудові відносини в компанії?*
14. *Які форми оплати праці ви знаєте?*
15. *Види та форми податків*
16. *Єдиний податок та його характеристика*
17. *Податок на прибуток та його характеристика*
18. *ПДВ: сутність та визначення.*
19. *Що таке фінансова звітність?*
20. *Що таке дохід?*
21. *Що таке дебіторська заборгованість?*
22. *Які види дебіторської заборгованості ви знаєте?*
23. *Які види кредиторської заборгованості ви знаєте?*
24. *Окупність інвестицій*
25. *Час окупності інвестицій*
26. *Внутрішня ставка доходності*
27. *Які види діяльності підлягають ліцензуванню?*
28. *Що таке бізнес-план?*
29. *Система збалансованих показників як інструмент фінансового планування*
30. *Сутність та наповнення ЗСП*
31. *Бізнес як об'єкт оцінки*
32. *Відмінності оцінки бізнесу від оцінки майна*
33. *Дохідний підхід до оцінювання бізнесу*
34. *Витратний підхід до оцінювання бізнесу*
35. *Метод порівняння до оцінювання бізнесу*
36. *Оцінка часток та акцій*
37. *Оцінка нематеріальних активів*
38. *Партнерства в бізнесі: форми та види*
39. *Основні ризики підприємницької діяльності*
40. *Методи мінімізації ризиків*
41. *Управління ризиками*
42. *Риси підприємця*

43. *Відповідальність підприємця*

Рекомендованими є курси, пов'язані з дисципліною на платформах:

<https://prometheus.org.ua/coursea/>

<https://www.ed-era.com/courses/>

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доц. кафедри економіки і підприємництва, к.е.н., доц. Дергалюк М.О..

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 18 від 23.06.2023)

Погоджено Методичною радою факультету (протокол № 11 від 30.06.2023)